

Avtal mellan staten och Helsingforsregionens kommuner rörande boende, markanvändning och trafik 2016-2019 / godkännande

VD/3916/00.04.00/2016
HP/LM-H/HW/LVI/THE/MSI/JB/EA

Förfarandet rörande avtalet för markanvändning, boende och trafik (MBT) som ingår i regeringens spetsprojekt för konkurrenskraft gäller stadsregionerna i Helsingfors, Tammerfors, Åbo och Uleåborg. Målet är att öka stadsregionernas konkurrenskraft genom att förstärka kommunernas inbördes samarbete samt samarbetet mellan regionerna och staten då det gäller att lösa problem i anslutning till markanvändning, boende och trafik. Avtalsåtgärderna berör på statens sida främst kommunikationsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden.

Förhandlingarna gällande avtalen för åren 2016-2019 inleddes förra hösten och de har nu slutförts. Statens åtagande i fråga om MBT-avtalen samt de tillväxtavtal som samordnas av arbets- och näringsministeriet bekräftas med statsrådets principbeslut i maj. Avtalen undertecknas och träder i kraft efter parternas godkännande i början av juni.

MBT-avtalet grundar sig på statens och kommunernas gemensamma trafiksystemplan för Helsingforsregionen HLJ2015 samt Helsingforsregionens markanvändningsplan 2050 och Helsingforsregionens bostadsstrategi 2025 vilka utarbetats av 14 kommuner i samarbete.

I Helsingforsregionen har man avtalat om en kraftig ökning av detaljplaneringen av bostäder. Avtalets mål är att öka bostadsproduktionen i Helsingforsregionen så att den motsvarar efterfrågan och skapa förutsättningar för en bostadsproduktion som överskrider den avslutade avtalsperiodens antal med uppemot 10 000 bostäder. Detta skulle innebära 60 000 bostäder under hela avtalsperioden. Vandas mål beträffande volymer är 1 065 000 m²-vy detaljplanerad våningsyta på bostadstomter och 9 600 bostäder åren 2016-2019, vilket innebär i snitt 266 250 m²-vy ny våningsyta för boende samt 2 400 bostäder årligen. Av bostadsproduktionens totala volym ska 30 % byggas som statligt understödd bostadsproduktion så att 20 % av den totala volymen utgörs av hyresbostäder med långt räntestöd och 10 % av den totala volymen av hyresbostäder och bostadsrätter med kort räntestöd.

Att omforma målen för bostadsproduktionen så att de överensstämmer med MBT-avtalet förutsätter också att de bostadspolitiska målen ses över särskilt i fråga om det totala produktionsmålet och fördelningen efter besittningsform. Riktlinjerna för målen i det nuvarande bostadsprogrammet ses över i den mån det är nödvändigt och läggs fram för beslutsfattande 23.5.2016.

Avtalets viktigaste trafikinvestering är Spår-Jokern, i vars genomförande också staten medverkar med 84 miljoner euro. Dessutom strävar staten och kommunerna efter att under avtalsperioden inleda anläggandet av omfartsvägen i Klövskog. Det görs en uppskattning av Centrumslingans eventuella tidtabell och finansiering efter det att projektplanerna blir färdiga i början av år 2017. För Vandas del är både Ringbanans station vid Rödsand och den tredje etappen av förbättringen av Ring III stora projekt inom HLJ 2015 för utveckling av infrastrukturen under perioden 2015-2025, för vilka det ännu inte har fattats finansieringsbeslut. Den framtida ansvarsfördelningen för byggandet av Ringbanans station vid Rödsand har avtalats mellan Trafikverket och Vanda stad i ett intentionsavtal som parterna ingick 20.3.2012. Beredningen av vägavgiften fortsätter som samarbete mellan regionen och staten.

Under avtalsperioden riktar staten sammanlagt 15 milj. euro i stöd till små kostnadseffektiva trafikprojekt (s.k. MBT-peng) och förutsätter att kommunerna använder motsvarande belopp till åtgärder. Av stödet riktas hälften (ca 7,5 milj. euro) till huvudstadsregionen. Som utgångspunkt har man i anslutning till HLJ 2015 berett projektet Små och kostnadseffektiva åtgärder, och dess olika teman (gång- och cykeltrafik, kollektivtrafik och infartsparkering, logistikens förbindelser och tjänster, stöd för tätare markanvändning och bullerbekämpning). Statens finansieringsandel förväntas inte möjliggöra särskilt stora investeringar i Vandas område, men anläggandet av en gång- och cykelled vid Björkbyleden har förts framåt som ett av de projekt som är genomförbara under de närmaste åren.

Investeringar i infartsparkering genomförs i enlighet med den modell för kostnadsfördelning som ingår i avtalet och ett mer utförligt projektprogram görs upp under 2016. Det enda nya

infartsparkeringsområde som är betydande för Vandas del byggs i framtiden i anslutning till Rödsands station. Utformandet av regionala riktlinjer för parkeringen av tung trafik påskyndas.

Staten riktar 19 milj. euro till regionen i kollektivtrafikbidrag åt de stora städerna under hela avtalsperioden. Bidraget inriktas på åtgärder för att främja det gemensamma biljett-, avgifts- och informationssystemets funktionsduglighet och förnyelse samt möjliggöra uppkomsten av digitala trafiktjänster som baseras på öppna data.

Parterna förbinder sig att i samarbete utveckla Helsingfors-Vanda flygplatsområde som vårt lands viktigaste internationella flygplats och också annars främja funktionsdugligheten hos resekedjor genom viktiga internationella och regionala knut- och anslutningspunkter för trafik.

Staten har skaffat beredskap för att stöda fullföljandet av MBT-avtalen genom kommunalteknikbidrag inom samtliga avtalsområden samt genom startbidrag som beviljas för byggande av hyresbostäder till rimliga priser i Helsingforsregionen (10 000 euro per bostad). Årligen har 8 miljoner euro reserverats i kommunalteknikbidrag och 20 miljoner euro i startbidrag på basis av den verksamhetsplan i det av regeringen uppdaterade strategiska regeringsprogrammet.

Helsingforsregionens samarbetsmöte för de fjorton kommunerna i regionen behandlade 26.4.2016 förslaget till avtal rörande markanvändning, boende och trafik (MBT) som förhandlats fram med staten och godkände det för sin egen del, men gjorde två reservationer. Samarbetsmötet konstaterade att man måste få anläggandet av omfartsvägen i Klövskog bekräftat i enlighet med förhandlingsresultatet senast då godkännandet av avtalet behandlas i kommunerna. För det andra konstaterade samarbetsmötet att stommen för Helsingforsregionens trafiksystem utgörs av ett övergripande organiserat kollektivtrafiksystem och att systemet också i fortsättningen ska omfattas av ett liknande skydd som i dag, i enlighet med EU:s kollektivtrafikförordning (PSA).

Stadsstyrelsen 2.5.2016 § 13

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Styrelsen beslutar att föreslå för stadsfullmäktige att avtalet mellan staten och Helsingforsregionens kommuner rörande boende, markanvändning och trafik 2016–2019 godkänns i enlighet med bilagan.

Behandling:

Biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö kompletterade föredragningstexten och ändrade sitt beslutsförslag enligt följande:

Helsingforsregionens samarbetsmöte för de fjorton kommunerna i regionen behandlade 26.4.2016 förslaget till avtal rörande markanvändning, boende och trafik (MBT) som förhandlats fram med staten och godkände det för sin egen del, men gjorde två reservationer. Samarbetsmötet konstaterade att man måste få anläggandet av omfartsvägen i Klövskog bekräftat i enlighet med förhandlingsresultatet senast då godkännandet av avtalet behandlas i kommunerna. För det andra konstaterade samarbetsmötet att stommen för Helsingforsregionens trafiksystem utgörs av ett övergripande organiserat kollektivtrafiksystem och att det också i fortsättningen ska omfattas av ett liknande skydd som i dag, i enlighet med förordningen om kollektivtrafik (PSA).

Stadsstyrelsen 2.5.2016

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- a) avtalet mellan staten och Helsingforsregionens kommuner rörande boende, markanvändning och trafik 2016–2019 godkänns i enlighet med bilagan, och
- b) att stadsfullmäktige instämmer i Helsingforsregionens samarbetsmötes beslut 26.4.2016.

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.5.2016 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) godkänna avtalet mellan staten och Helsingforsregionens kommuner rörande boende, markanvändning och trafik 2016–2019 i enlighet med bilagan, och
- b) instämma i Helsingforsregionens samarbetsmötes beslut 26.4.2016.

Protokollet justeras och godkänns för denna paragrafs del omedelbart vid sammanträdet.

Behandling:

Ordföranden konstaterade att med avvikelse från föredragningslistan behandlar stadsfullmäktige det av stadsstyrelsen 23.5.2016 § 33 godkända förslaget:

Stadsstyrelsens beslut:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige vid sitt sammanträde 23.5.2016

- a) godkänner avtalet mellan staten och Helsingforsregionens kommuner rörande boende, markanvändning och trafik 2016–2019 i enlighet med den justerade bilagan, och
- b) instämmer i Helsingforsregionens samarbetsmötes beslut 26.4.2016, och
- c) konstaterar att vid godkännandet av detta avtal betonar Vanda stad vilken betydelse det under årtiondens lopp utvecklade övergripande kollektivtrafiksystemet i Helsingforsregionen har för regionens konkurrenskraft, markanvändning, boende samt ett kostnadseffektivt trafiksystem. En tryggad ensamrätt hos Helsingforsregionens kollektivtrafiksystem genom det skydd som den nuvarande kollektivtrafiklagen och EU:s förordning om kollektivtrafik erbjuder är en väsentlig förutsättning för uppnåendet av målen och åtagandena i anslutning till det avtal som ska undertecknas.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag 23.5.2016 § 33 godkändes.

Protokollet justerades och godkändes för denna paragrafs del omedelbart vid sammanträdet.

Bilagor:

- Helsingforsregionens MBT-avtal 2016–2019 justerat förhandlingsresultat 10.5.2016
- Avtalsbilaga 1 / Kommunspecifik detaljplanerad våningsyta på bostadstomter i Huvudstadsregionen och bostadsproduktionsmål
- Avtalsbilaga 2 / Primära områden som är föremål för detaljplanering i Helsingforsregionen
- Avtalsbilaga 3 / Primära områden som är föremål för bostadsproduktion i Helsingforsregionen
- Avtalsbilaga 4 / Projekt för utveckling av infrastrukturen för Helsingforsregionens trafiksystemplan HLJ
- Justerat underteckningsprotokoll 10.5.2016
- Kommunikationsministeriets promemoria till MBT-avtalet

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

biträdande stadsdirektör Hannu Penttilä, tfn 09 8392 9019, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)